

Nr 583.

Av herr **Dahlgren** och fru **Linderot**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 267, med förslag till lag angående eftergift i vissa fall från bestämmelserna i 19 § första stycket lagen om arbetarskydd.

I proposition nr 267 har Kungl. Maj:t framlagt förslag till lag angående eftergift i vissa fall från bestämmelserna i 19 § första stycket lagen om arbetarskydd.

Den nu gällande lagen säger, att kvinna skall för nattvila beredas oavbruten ledighet från arbetet under minst elva timmar varje dygn. I denna ledighet skall ingå tiden mellan kl. 22 em. och kl. 5 fm.

Av förslaget framgår, att man avser att kunna ge dispens från arbetarskyddslagens bestämmelser om förbud mot kvinnors användande till nattarbete så att den kvinnliga arbetskraften kunde utnyttjas i skiftarbete. Man räknar med att kunna använda kvinnlig arbetskraft inom järnindustrien i tvåskiftsarbete speciellt då vid järnbruken för vissa arbetsuppgifter.

Vid tvåskiftsarbete är det ej ovanligt, att det senare lördagsskiftet förlägges till natten mellan fredag och lördag för att arbetarna skola få en längre sammanhängande veckoslutsledighet. Det är självfallet mycket påfrestande att tvingas arbeta s. k. »lågnatt» under det sista eller näst sista nattskiftet för att på det sättet arbeta in lördagsskiftet. Ur hälsosynpunkt måste det väl anses vara helt förkastligt att behöva arbeta en 14 timmar lång sammanhängande arbetstid, speciellt då denna långa arbetstid till största delen är förlagd under natten.

I propositionen begäres medgivande att lämna dispens för så tidigt morgonarbete som exempelvis kl. 4 fm.

Visserligen kan man väl knappast komma ifrån, att skiftarbete i en del industrier är ofrånkomligt. Man borde väl ändå vara överens om att söka begränsa detsamma i så stor utsträckning som det över huvud taget är möjligt och ta sikte på att gå över till fyra skift per dygn där skiftgång är nödvändig.

Vi äro inte övertygade om att någon reell produktionsökning blir resultat av eftergifter i fråga om arbetarskyddslagstiftningen. Problemet om arbetskraftsbristen vid järnbruken hör hemma på bl. a. lönepolitikens område, varav följer att det enligt vår mening kommer att råda brist på arbetskraft där så länge som lönerna på dessa arbetsplatser ligga under lönerna på andra jämförbara arbetsplatser.

I stället borde man med lagstiftningens hjälp söka nedbringa arbetstiden, kanske då i allra första hand just för skiftarbetare.

På det viset finnas ju möjligheter att göra dylikt ofta regelbundet skiftarbete mera inbjudande än vad nu kan anses vara fallet, samtidigt som hjälp ges åt arbetarna att bättre skydda sig mot alla de fysiska åkommor, som i regel följa med skiftarbete.

Skiftarbetet med alla dess menliga följder för arbetarna är en ständigt återkommande fråga på de flesta fackliga konferenser och kongresser. Gång efter annan ha krav förts fram, som alla haft det gemensamt, att de sökt åstadkomma bättre förhållanden för skiftarbetare, i första hand då genom att förkorta arbetstiden. Dessa de fackliga organisationernas yrkanden och krav ha varit en av de främsta orsakerna till att frågan om begränsning av speciellt treskiftsarbetet sedan ett flertal år tillbaka varit föremål för utredning.

Det har uppgivits att 1949 års riksdag skall få möjlighet att taga ställning till detsamma. Det synes oss då vara bättre att i en situation, då arbetarklassen borde kunna motse förbättringar i fråga om arbetarskyddet och därmed också förbättringar i fråga om skiftarbetet, att man inte nu fattar beslut som innebär sämre villkor än de, som för närvarande gälla.

Med vad här ovan anförts hemställes,

att riksdagen måtte besluta avslå Kungl. Maj:ts proposition nr 267.

Stockholm den 2 juni 1948.

Gunnar Dahlgren.

Gerda Linderot.
